

فهرست مطالب

۱ مقدمه

- مدیریت ریسک ۱
- اصطلاحات مربوط به مدیریت ریسک ۳
- ساختار کتاب ۳
- تغییرات در ویرایش هفتم ۵

فصل اول: مقدمه‌ای بر مدیریت ریسک ۶

بخش اول: ریسک چیست و چرا مهم است ۸

- تعاریف ریسک ۹
- انواع ریسک‌ها ۱۲
- چرا در ک ریسک مهم است؟ ۱۴
- ریسک و پاداش ۱۵
- نگرش به ریسک ۱۷
- پذیرش ریسکهای حساب شده ۱۸
- تعاریف مدیریت ریسک ۱۹
- اهمیت مدیریت ریسک ۱۹
- یادداشت‌ها ۲۲

بخش دوم: تحول مدیریت ریسک ۲۳

- ریشه‌های مدیریت ریسک ۲۴
- حوزه‌های مختلف عملیاتی ۲۴
- آموزش، آموزش رسمی و استانداردها ۲۵
- گسترش دامنه ریسک ۲۶
- متحد کردن در یک تابع واحد ۲۷
- فرآیندهای اصلی مؤثر و کارآمد ۲۹
- حوزه‌های تخصصی مدیریت ریسک ۳۱

• یادداشت‌ها ۳۲

• استانداردهای مدیریت ریسک ۳۳

بخش سوم: استانداردهای مدیریت ریسک برای شرکت‌های بورسی ۳۵

• استفاده از استانداردهای مدیریت ریسک درباره استانداردها ۳۷

• جزئیات بیشتر درباره استانداردها ۳۷ ISO 31000

• استاندارد COSO ERM ۳۹

• مکعب COSO ERM ۴۱

• مارپیچ رنگین کمانی ۴۲

• کتاب نارنجی خزانه‌داری بریتانیا ۴۳

• بهروزرسانی اصطلاحات مدیریت ریسک ۴۴

• یادداشت‌ها ۴۷

فصل دوم: مدیریت ریسک سازمانی ۴۸

بخش چهارم مدیریت ریسک سازمانی رویکرد جامع سازمانی ۵۰

• مدیریت ریسک و تداوم کسب‌وکار ۵۵

• یکپارچه‌سازی استراتژی و عملکرد ۵۶

• مدیریت ریسک سازمانی (ERM) در عمل ۵۷

• یادداشت‌ها ۵۹

بخش پنجم: مدیریت ریسک: اهداف و اصول ۶۰

• اهداف مدیریت ریسک ۶۱

• اصول و ویژگی‌های مدیریت ریسک ۶۱

• اهداف مدیریت ریسک ۶۳

• یادداشت‌ها ۶۶

بخش ششم: چارچوب مدیریت ریسک - معماری ریسک، استراتژی و پروتکلها ۶۷

• چارچوب مدیریت ریسک ۶۸

• معماری، استراتژی و پروتکل‌ها ۶۹

• معماری ریسک ۷۰

• معماری ریسک در عمل ۷۱

• حاکمیت ریسک ۷۴

• استراتژی ریسک ۷۴

• سیاست مدیریت ریسک ۷۵

• بیانیه اشتها ریسک ۷۹

• پروتکلهای ریسک ۷۹

• مجموعهای از پروتکلهای ریسک ۸۱

• یادداشت‌ها ۸۳

بخش هفتم نقش‌ها، مسئولیت‌ها و مستندسازی ۸۴

• نقش‌ها و مسئولیت‌ها ۸۵

• دامنه مسئولیت‌ها ۸۶

• مسئولیت‌های قانونی مدیریت ۹۰

• نقش مدیر ریسک ۹۲

• کمیته‌های مدیریت ریسک ۹۵

• مستندات مدیریت ریسک ۹۷

• راهنمای مدیریت ریسک ۱۰۱

• جعبه‌ابزار مدیریت ریسک ۱۰۳

• فرم‌های ثبت ریسک ۱۰۴

• طراحی فرم‌های ثبت ریسک ۱۰۵

• استفاده از فرم ثبت ریسک ۱۰۷

• آینده فرم ثبت ریسک ۱۰۹

• یادداشت‌ها ۱۱۰

بخش هشتم: فرآیندهای مدیریت ریسک ۱۱۱

• ترکیب گام‌های اصلی در چهار مرحله ساده ۱۱۲

• یادداشت ۱۱۸

- یادداشت‌ها ۱۶۴

بخش دوازدهم: تعیین اهداف ۱۶۵

- استراتژی و اهداف در استانداردها ۱۶۶
- اجرای اهداف ۱۶۸
- همسو کردن اهداف با اصول مدیریت ریسک ۱۷۱
- پیوست ریسک‌ها به اهداف ۱۷۳
- یادداشت‌ها ۱۷۶

بخش سیزدهم: ارزیابی ریسک، شناسایی و بیان ریسک‌ها ۱۷۷

- اهمیت ارزیابی ریسک ۱۷۸
- رویکردهای ارزیابی ریسک ۱۷۸
- شناسایی ریسک ۱۸۱
- بیان (توصیف) ریسک ۱۸۱
- تکنیک‌های شناسایی ریسک ۱۹۱
- ریسک‌های نوظهور ۱۹۶
- یادداشت‌ها ۲۰۰

بخش چهاردهم: دسته بندی ریسک‌ها ۲۰۱

- سیستم‌های دسته بندی ریسک ۲۰۲
- زمان تأثیرگذاری ریسک‌ها ۲۰۳
- نمونه‌هایی از سیستم‌های دسته بندی ریسک ۲۰۷
- یادداشت‌ها ۲۱۵

بخش پانزدهم: ارزیابی ریسک‌ها - تحلیل ریسک ۲۱۶

- تحلیل ریسک ۲۱۷
- ماتریس ریسک ۲۱۹
- تأثیر ۲۲۵
- احتمال وقوع ۲۳۰

• سطح ذاتی، فعلی و هدف برای ریسک ۲۳۱

• اطمینان از کنترل ۲۳۴

• یادداشت‌ها ۲۳۷

بخش شانزدهم: دیدگاه‌های مختلف برای اولویت‌بندی ریسک ۲۳۸

• تاثیر و احتمال ۲۳۹

• سرعت تغییرات ریسک ۲۴۰

• نزدیکی ۲۴۱

• سرعت ۲۴۲

• کنترل پذیری/مدیریت پذیری ۲۴۳

• تاثیر در مقابل اقدام ۲۴۴

• یادداشت‌ها ۲۴۵

بخش هفدهم: ارزیابی ریسک و ارزشیابی ریسک‌ها ۲۴۶

• ارزیابی ریسک‌ها و میزان اشتها ریسک ۲۴۷

• پاسخ به پرسش «خب حالا چه؟» ۲۴۸

• یادداشت ۲۴۹

فصل چهارم: پاسخ به ریسک و پایش، بازبینی و گزارش‌دهی ۲۵۰

بخش هجدهم: مدیریت ریسک ۲۵۱

• هدف مدیریت ریسک ۲۵۲

• کنترل‌های واقعی ۲۵۳

• شناسایی کنترل‌ها ۲۵۴

• اثربخشی کنترل ۲۵۵

• هزینه کنترل‌ها ۲۵۶

• یادداشت‌ها ۲۵۷

بخش نوزدهم: کنترل تهدیدها و فرصت‌ها ۲۵۸

• گزینه‌های مدیریتی برای کنترل تهدیدها و فرصت‌ها ۲۵۹

• کنترل زیان ۲۸۰

• توسعه کنترل‌های واقعی ۲۸۵

• یادداشت‌ها ۲۸۷

بخش بیستم: نظارت مداوم ۲۸۸

• اهمیت نظارت بر ریسک ۲۹۰

• وضعیت ریسک ۲۹۲

• شاخص‌های کلیدی ریسک ۲۹۳

• مجموعه داده‌های ریسک ۲۹۶

• تناوب به روزرسانی ۲۹۸

• مسئولیت به روزرسانی ۲۹۹

• یادداشت‌ها ۳۰۰

بخش بیست و یکم: بررسی مستمر ۳۰۱

• بررسی چارچوب مدیریت ریسک ۳۰۲

• بررسی فرآیند مدیریت ریسک ۳۰۳

• بررسی ریسک‌ها ۳۰۳

• بررسی کنترل‌ها ۳۰۵

• درس‌های آموخته شده ۳۱۱

• یادداشت‌ها ۳۱۳

بخش بیست و دوم: گزارش‌دهی در مدیریت ریسک ۳۱۴

• گزارش‌دهی ۳۱۵

• ارتباطات و مشورت ۳۱۵

• گزارش‌دهی داخلی ۳۱۶

• گزارش‌دهی خارجی ۳۲۲

• یادداشت‌ها ۳۲۹

فصل پنجم: استراتژی و فرهنگ ریسک ۳۳۰

بخش بیست و سوم: فرهنگ و رفتارها ۳۳۲

- تصمیم‌گیری مبتنی بر ریسک ۳۳۳
- فرهنگ ریسک ۳۳۵
- تمایل به پذیرش ریسک ۳۳۷
- ادراک ریسک ۳۳۸
- سوگیری ریسک ۳۳۸
- یادداشت‌ها ۳۴۱

بخش بیست و چهارم: مدل‌های فرهنگ ریسک و عوامل موافقیتمدل‌های فرهنگ ریسک ۳۴۲

- مدل‌های فرهنگی ریسک ۳۴۳
- فرهنگ موفق ریسک ۳۵۰
- اندازه‌گیری فرهنگ ریسک ۳۵۲
- بهبود فرهنگ ریسک ۳۵۴
- یادداشت‌ها ۳۵۵

بخش بیست و پنجم: اشتها ریسک و تحمل آن ۳۵۶

- ماهیت اشتها ریسک ۳۵۷
- حوزه ریسک ۳۵۹
- ظرفیت ریسک ۳۶۰
- تحمل ریسک ۳۶۱
- اشتها ریسک ۳۶۲
- یادداشت‌ها ۳۶۷

بخش بیست و ششم: اشتها ریسک، معیارها و بیانیه‌ها ۳۶۸

- معیارهای اشتها ریسک ۳۶۹
- اشتها ریسک و ماتریس ریسک ۳۷۳
- اشتها ریسک و هزینه کلی ریسک ۳۷۴

• بیانیه‌های اشتها ریسک ۳۷۶

• یادداشت‌ها ۳۸۲

فصل ششم: حاکمیت شرکتی و حصول اطمینان ۳۸۳

بخش بیست و هفتم: معرفی حاکمیت شرکتی ۳۸۵

• حاکمیت شرکتی ۳۸۶

• عوامل تأثیرگذار بر حاکمیت شرکتی ۳۸۷

• ساختار هیئت مدیره ۳۹۶

• کمیته‌های هیئت مدیره ۳۹۷

• ارزیابی عملکرد هیئت مدیره ۳۹۸

• آینده مسیر حاکمیت شرکتی ۳۹۹

• یادداشت‌ها ۴۰۰

بخش بیست و هشتم: تطبیق و محیط کنترل ۴۰۱

• ماهیت کنترل داخلی ۴۰۲

• چارچوب کنترل داخلی ۴۰۲

• محیط کنترل ۴۰۵

• ارتباط مدیریت ریسک، حاکمیت شرکتی و کنترل‌ها ۴۰۵

• انتظارات از کنترل داخلی ۴۰۹

• آینده فرآیندهای کنترل ۴۱۰

• یادداشت‌ها ۴۱۱

بخش بیست و نهم: تضمین ریسک ۴۱۲

• تضمین ۴۱۳

• چرا تضمین مورد نیاز است؟ ۴۱۳

• چه کسی به تضمین نیاز دارد؟ ۴۱۴

• چه کسی تضمین ارائه می‌دهد؟ ۴۱۹

• اطمینان بخشی چگونه ارائه می‌شود؟ ۴۲۹

• مزایای اطمینان بخشی ریسک ۴۳۳

• یادداشت‌ها ۴۲۵

فصل هفتم: محیط سازمانی، تابآوری و پایداری ۴۳۶

بخش سی ام: استراتژی و مدیریت ریسک ۴۳۸

• استراتژی ۴۳۹

• نقش هیئت مدیره در تعریف استراتژی ۴۴۰

• نحوه تدوین و اجرای استراتژی ۴۴۲

• مدل‌های استراتژی ۴۴۷

• استراتژی و شهرت ۴۴۹

• تاثیر استراتژی بر مدیریت ریسک ۴۵۱

• ریسک‌های ناشی از استراتژی ۴۵۲

• ابزارهای مدیریت ریسک در توسعه استراتژی ۴۵۴

• یادداشت‌ها ۴۵۶

بخش سی و یکم: تابآوری و مدیریت ریسک ۴۵۷

• رویدادهای مخرب ۴۵۸

• تابآوری سازمانی ۴۵۸

• تابآوری سازمانی، مدیریت ریسک سازمانی و تداوم کسبوکار ۴۵۹

• چاپکی و مدیریت ریسک سازمانی ۴۶۰

• ابزارهای سنجش و تابآوری ۴۶۰

• پایداری بلندمدت ۴۶۶

• یادداشت‌ها ۴۶۹

بخش سی و دوم: مقابله با شوک‌ها و اختلالات ۴۷۰

• مدیریت ریسک سازمانی (ERM)، تداوم کسبوکار و تابآوری ۴۷۱ (BCM)

• مدیریت تداوم کسبوکار (BCM) ۴۷۱

• برنامه ریزی تداوم کسب و کار (BCP) ۴۷۲

• مدیریت بحران و بازیابی پس از فاجعه ۴۷۵

• ارتباط تداوم کسب و کار و مدیریت ریسک ۴۷۷

• موفقیت در مدیریت تداوم کسب و کار ۴۷۸

• یادداشت‌ها ۴۸۱

بخش سی و سوم: پایداری و مدیریت ریسک ۴۸۲

• پایداری چیست؟ ۴۸۳

• تکامل پایداری ۴۸۵

• اخلاق و تحمل ریسک ۴۸۹

• نقش مدیریت ریسک در پایداری ۴۹۰

• ارزیابی دوگانگی مادی: دو تفسیر ۴۹۲

• مدیریت ریسک به عنوان ابزاری برای حسابرسی سازمان‌ها در حوزه

پایداری ۴۹۵

• یادداشت‌ها ۴۹۶

بخش سی و چهارم: اقلیم و محیط زیست، اجتماع و حاکمیت ۴۹۸

• تغییرات اقلیمی به عنوان بخشی از محیط‌زیست، اجتماع و حاکمیت

• شرکتی (ESG) ۴۹۹

• تغییرات اقلیمی چیست؟ ۴۹۹

• ریسک‌های معمول مرتبط با تغییرات اقلیمی ۵۰۰

• استانداردها و چارچوب‌های تغییرات اقلیمی ۵۰۳

• نقش مدیریت ریسک در تغییرات اقلیمی ۵۰۵

• مدیریت تغییرات اقلیمی - برنامه‌های انتقال ۵۰۶

• تحلیل سناریوها ۵۰۹

• معیارها و اهداف ۵۱۰

• دیدگاه‌ها در مورد تغییرات اقلیمی ۵۱۳

• یادداشت‌ها ۵۱۴

فصل هشتم: رویکردهای مختلف ۵۱۵

بخش سی و پنجم: رویکردهای مختلف به مدیریت ریسک ۵۱۸

بخش سی و ششم: بانکداری، بیمه و رویکردهای عملیاتی مدیریت ریسک ۵۲۲

• صنعت بانکداری ۵۲۳

• مقررات و نظارت بانکی ۵۲۵

• صنعت بیمه ۵۲۹

• نظارت و مقررات بیمه‌گران ۵۳۲

• مدیریت ریسک عملیاتی ۵۳۵

• یادداشت ۵۴۱

بخش سی و هفتم: رویکردهای مدیریت ریسک در پروژه‌ها، سلامت و ایمنی،

مسائل حقوقی، زنجیره تأمین و فناوری اطلاعات ۵۴۲

• پروژه‌ها، برنامه‌ها و پورتفولیوها ۵۴۳

• سلامت و ایمنی ۵۵۳

• مسائل حقوقی ۵۵۹

• زنجیره تأمین ۵۶۱

• فناوری اطلاعات (IT) ۵۶۴

• یادداشت‌ها ۵۶۹

بخش سی و هشتم: ERM به عنوان ابزاری برای ترجمه ۵۷۰

• تحلیل شبکه و علی ۵۷۱

• مدیریت ریسک سازمانی یکپارچه ۵۷۳

• یادداشت‌ها ۵۷۷

فصل نهم: ایجاد ارزش ۵۷۸

بخش سی و نهم: بلوغ و بهبود مستمر ۵۸۰

• عوامل جاتی موفقیت ۵۸۱

• مدل بلوغ مدیریت ریسک ۵۸۳

• تحلیل شکاف ۵۸۸

• بهبود مستمر ۵۸۸

• نقشه‌های راه برای بهبود ۵۸۹

• سیستم‌های اطلاعات مدیریت ریسک ۵۹۱

• مدیریت تغییر ۵۹۴

• یادداشت‌ها ۵۹۷

بخش چهلم: چگونه مدیریت ریسک ارزش‌ایجاد می‌کند ۵۹۸

• موانع اجرای مدیریت ریسک ۵۹۹

• شواهد ایجاد ارزش مدیریت ریسک ۶۰۱

• بهبود عملکرد و شاخص‌های کلیدی ریسک (KRIs) ۶۰۳

• مزایای رویکرد مدیریت ریسک سازمانی (ERM) ۶۰۳

• یادداشت‌ها ۶۰۷

بخش چهل و یکم: صلاحیت‌های کارشناسان مدیریت ریسک ۶۰۸

• چارچوب‌های صلاحیت ۶۰۹

• مهارت‌های فنی ۶۱۰

• مهارت‌های بین‌فردي ۶۱۱

• مهارت‌های ارتباطي ۶۱۴

• مهارت‌های رابطه‌سازی و تأثیرگذاري ۶۱۷

• مهارت‌های تحلیلي ۶۱۹

• مهارت‌های مدیریتي، رهبری و تسهيل‌گری ۶۲۰

• آموزش ۶۲۲

• افزایش مهارت‌ها ۶۲۴

• یادداشت‌ها ۶۲۵

بخش چهل و دوم: چگونه متخصصان ریسک ارزش‌آفرینی می‌کنند ۶۲۶

- ایجاد تأثیر ملموس ۶۲۷
- ایجاد تفاوت محسوس ۶۲۸
- شریک قابل اعتماد ۶۲۹
- یادداشت‌ها ۶۳۰

پیوست‌ها و ضمائم ۶۳۱

پیوست A: اختصارات و مخفف‌ها ۶۳۲

پیوست B: واژه‌نامه اصطلاحات ۶۳۶